

[Lawaetz]

det er synd for ungdommen, at de ikke har noget arbejde, men det er kuren, vi andre har fået øje på. Før man indser, at der skal laves en speciel løn til unge mennesker for at komme ind på arbejdsmarkedet, får man ikke noget ud af det.

(Kort bemærkning).

Erenbjerg (S):

Der er nok ikke noget overraskende i, at jeg er uenig med hr. Lawaetz; jeg ville selv have fundet det mere betænkeligt, hvis jeg var enig med hr. Lawaetz. Det er, som om hr. Lawaetz slet ikke har forstået hele problematikken i forbindelse med ungdomsarbejdsløsheden. Det, det drejer sig om, er at få motiveret en hel del af disse unge mennesker, som i dag står uden for arbejdsmarkedet, til at få et ganske fornuftigt forhold til arbejdsmarkedet.

Birthe Nielsen (SF):

SF er positivt indstillet over for forslag, der er med til at fremme beskæftigelsen, men dette forslag indeholder en del detaljer, som jeg gerne vil komme nærmere ind på, og som jeg ikke er tilfredse med, fordi vi mener, der kan gøres mere end det, forslaget lægger op til. Hvis man spørger de unge, der i dag forlader skolen, hvad de forventer sig af fremtiden, svarer de, at de er meget nervøse, og det er der ikke noget at sige til, for det er ikke alene et spørgsmål om at få arbejde, det ene ungdomsproblem efter det andet bliver væltet ned over dem: dårlige økonomiske forhold, mangel på boliger, mangel på uddannelsespladser og ikke mindst arbejdsløsheden, så det tegner sig alt andet end lyst for de unge.

Der er altså et stort behov for at opstille en samlet ungdomspolitik, som ikke blot løser de aktuelle problemer, men som også tager fat på de mere langsigtede spørgsmål. For netop, når det drejer sig om ungdomsarbejdsløsheden, er det meget nødvendigt med ekstraordinære foranstaltninger. I dag er der 40.000 unge mellem 15 og 25 år, som er registreret ledige, og dertil kommer ca. 15.000–20.000, som ikke er registreret. Det vil sige, at ca. 60.000 unge er arbejdsløse, og det er jo katastrofalt i et så velstående samfund som det danske.

Den hidtidige indsats mod arbejdsløsheden har ikke været tilstrækkelig i omfang. Den har været for dårlig i sit indhold, og man har på fornemmelsen, at det mange steder drejer sig om at gemme problemerne væk eller at flytte de unge fra én understøttelsesform til en anden. Om indsatsen i 1978, den omtalte rapport, som er kommet fra de tre ministerier, kan man sige, at den ikke har haft den ønskværdige indflydelse på den store arbejdsløshed. Ganske vist er der kommet en del unge i arbejde, men ikke nok, og dem, det især er gået ud over, er de unge kvinder, de kvinder mellem 18 og 25 år, som der også bliver peget på i bemærkningerne til lovforslaget fra indenrigsministeren. De findes i hobetal i statistikken. Til trods for at kvinderne er bedre uddannede end mændene – det viser sig, at 55 pct. af kvinderne har fået 10 års skolegang, enten en 10. klasse eller en realeksamen, og 10 pct. af dem har en studentereksamen eller en HF-eksamen – er de alligevel med i denne beskæftigelsesplan, som gør, at de ikke har mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet efter skoleuddannelsen. Kvinderne melder sig meget flittigt til EIFU-kurserne og til de forskellige beskæftigelsesprojekter, og dem har de klaret med glans. Men det er meget svært for kvinderne at få job bagefter, fordi de får anvist de mest traditionelle kvindeområder netop inden for HK, hvor der er stor arbejdsløshed, hvori mod de unge mænd får tilbudt mesterlæren. Kvinderne kan, hvis de er heldige, komme ind på EFG-uddannelserne, men det viser sig, at der mangler praktikpladser for pigerne, og det vil sige, at 40–45 pct. dropper ud igen efter første basisår.

Vi står altså i en situation, hvor flere og flere unge vælger eller måske tvinges til at blive i et skolesystem, der udelukkende er bogligt orienteret. De, der forlader det tidligt, er i farezonen for aldrig at få en uddannelse, og hvis de er så uheldige at være født som kvinder, er de endnu dårligere stillet. Den gruppe, der så smukt kaldes restgruppen, og som består af 25–30 pct. af en årgang, får aldrig en uddannelse, og den gruppe vil vokse mere og mere.

En ungdomsgarantiordning som den, der er omtalt i bemærkningerne til forslaget, bliver jo først aktuel i 1982–83, og foreløbig starter man med forsøg i to amter. Det kan da være udmærket, at man starter nye for-